

Часова Т.О., к.ю.н.,
Хом'яченко А.О., студент,
Київський професійно-педагогічний коледж
ім. Антона Макаренка, м. Київ

ФОРМУВАННЯ ЄДИНОЇ ДЕРЖАВНОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПОЛІТИКИ В КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БІОБЕЗПЕКИ

Формування єдиної державної екологічної політики в контексті забезпечення біобезпеки являється одним із актуальних та пріоритетних питань сьогодення, які потребують обов'язкового вирішення. Відсутність ефективної системи управління в сфері охорони навколишнього природного середовища та більш повільне, ніж очікувалося, проведення структурних реформ і модернізації технологічних процесів в умовах зростання національної економіки призводить до збільшення рівня забруднення та зумовлює підтримку старих, неефективних підходів до використання енергетичних і природних ресурсів. У зв'язку із вищевикладеним виникає нагальна потреба дотримання екологічної політики України.

Відповідно до Закону України «Про державну систему біобезпеки при створенні, випробуванні, транспортуванні та використанні генетично модифікованих організмів» ст. 1 біологічною безпекою визначається стан середовища життєдіяльності людини, при якому відсутній екологічний вплив його чинників (біологічних, хімічних, фізичних) на біологічну структуру і функцію людської особи в теперішньому та майбутніх поколіннях, а також відсутній незворотній негативний вплив на біологічні об'єкти природного середовища (біосферу) та сільськогосподарські рослини і тварини [1].

Правове забезпечення біологічної безпеки визначається як складова частина екологічної безпеки, а саме як один із нових та актуальних напрямів еколого-правової науки. Важливо зазначити, що екологічна безпека – стан навколишнього середовища, при якому стає неможливим погіршення екологічного стану і виникнення небезпеки для здоров'я людей. Екологічна безпека – це компонент національної безпеки, що забезпечує захищеність життєво важливих інтересів людини, суспільства, довкілля та держави від реальних чи потенційних загроз, які створюються антропогенними чи природними чинниками відносно навколишнього середовища [2, с. 88].

Стратегією державної екологічної політики України на період до 2020 року в Україні створюється система біобезпеки, основною метою якої є забезпечення безпечного провадження генетично-інженерної діяльності та використання генетично модифікованих організмів і запобігання

несанкціонованому та неконтрольованому їх поширенню. Досягнення цієї мети передбачається шляхом запобігання екологічним, економічним, соціальним та іншим ризикам, пов'язаним з використанням генетично модифікованих організмів і провадженням генетично-інженерної діяльності, а також процесам, що становлять загрозу національним інтересам.

Україна, в свою чергу, взяла на себе зобов'язання щодо створення законодавчої бази у сфері біотехнологій відповідно до міжнародних норм та принципів. Це зумовлює необхідність всебічного вивчення та врахування міжнародного досвіду, зокрема країн-членів Європейського Союзу.

З метою поліпшення екологічної ситуації та підвищення рівня екологічної безпеки у сфері забезпечення біобезпеки України задачами, які визначаються відповідно до Стратегії державної екологічної політики України на період до 2020 року є здійснення контролю за ввезенням на територію України генетично модифікованих організмів, запобігання їх неконтрольованому поширенню та удосконалення до 2015 року дозвільної системи у сфері поводження з генетично модифікованими організмами, у тому числі щодо їх транскордонних переміщень, забезпечення координації генетично-інженерної діяльності; забезпечення протягом першого етапу розроблення нормативно-правових актів з питань державного регулювання і контролю у сфері поводження з генетично модифікованими організмами та провадження генетично-інженерної діяльності; удосконалення протягом першого етапу дозвільної системи у сфері поводження з генетично модифікованими організмами, в тому числі щодо їх транскордонних переміщень, та забезпечення координації генетично-інженерної діяльності [3].

Законом України «Про державну систему біобезпеки при створенні, випробуванні, транспортуванні та використанні генетично модифікованих організмів» ст. 3 основними принципами державної політики визначається: пріоритетність збереження здоров'я людини та охорони довкілля порівняно з отриманням економічних переваг від застосування генетично модифікованих організмів; забезпечення заходів щодо дотримання біологічної і генетичної безпеки при створенні, дослідженні та практичному використанні генетично модифікованих організмів в господарських цілях; загальнодоступність інформації про потенційні ризики від застосування генетично модифікованих організмів, які передбачається використовувати у відкритій системі, та заходи щодо дотримання біологічної і генетичної безпеки.

Можемо зробити висновок, що відносини у сфері державного регулювання екологічної політики у сфері забезпечення біобезпеки становлять особливу сферу нормативно-правового регулювання. При цьому, сучасна система екологічного права зазнає змін, пов'язаних із

розвиток біотехнологій, що ставить завдання дослідження проблем регулювання суспільних відносин щодо забезпечення біологічної безпеки.

Література

1. Про державну систему біобезпеки при створенні, випробуванні, транспортуванні та використанні генетично модифікованих організмів: Закон України від 31.05.2007 р. (редакція від 20.09.2015) // Відомості Верховної Ради України. – 2007. – № 35. – Ст. 484.

2. Петрук В.Г. Вступ до фаху: підруч. для студ. напряму підготовки 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» / В.Г. Петрук, М.О. Клименко, О.В. Мудрак. – Вінниця: УНІВЕРСУМ, 2011. – 203 с.

3. Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2020 року: Закон України від 21.12.2010 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 26. – Ст. 218.

УДК 347.763:341:171(043.2)

Велікян Л.А., Дмитришина В. А., студентки,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Єршов Є.К., старший викладач

АДАПТАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ТРАНСПОРТНОГО ПРАВА ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО

На сьогоднішній день інтеграція України впевнено рухається до вступу в Європейський Союз, саме тому серед основних умов зближення України з Європейським Союзом є поглиблення співпраці, адаптація національної правової системи до європейської через гармонізацію законодавства України з європейським, основним джерелом якого є законодавство ЄС.

Адаптація законодавства України до норм права ЄС – це процес зближення та посту повного приведення законодавства України у відповідність до вимог законодавства ЄС, який здійснюється на підставі взятих Україною міжнародних зобов'язань. Україна у цій сфері керується ст. 51 Угоди про партнерство та співробітництво між Україною та Європейськими Співтовариствами (далі – УПС), згідно з якою зближення існуючого і майбутнього законодавства України з законодавством Співтовариства є важливою умовою для зміцнення економічних зв'язків між ними [3].

Як підтверджує досвід країн-кандидатів, процес адаптації законодавства включає в себе кілька послідовних етапів. Для України доцільними є такі етапи: